

---

Vergaderjaar 2018–2019

---

**21 501-34**

**Raad voor Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport**

**Nr. 316**

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,  
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 september 2019

Hierbij stuur ik u, mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Minister voor Medische Zorg en Sport, het verslag van de onderdelen Jeugd en Sport van de Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport Raad (OJCS-Raad) van 22 en 23 mei jl.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,  
P. Blokhuis

**Jeugddeel 22 mei**

**Verslag Roemeens Voorzitterschap – Gestructureerde Jeugddialoog**

Het Roemeens voorzitterschap doet verslag van de gestructureerde dialoog die in de ochtend heeft plaatsgevonden met tien jongerenvertegenwoordigers. Aan de orde was de jongerencomponent van de Agenda2030. Er is gesproken over de rol die jongeren kunnen spelen bij duurzame ontwikkeling en hoe zij gesteund kunnen worden bij het succesvol vervullen hiervan. Europese jongerenleiders kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de globale inspanningen voor jongeren en het succesvol uitvoeren van de Agenda2030.

**Raadsconclusies: Jongeren en de Toekomst van Werk**

Nederland vindt het belangrijk dat jongeren goed voorbereid zijn op de veranderende arbeidsmarkt en voldoende mogelijkheden hebben om te slagen. De Rijsoverheid is verantwoordelijk voor de inrichting van het educatieve en sociale zekerheidssysteem. De lokale overheid is deels verantwoordelijk voor de uitvoering en het ondersteunen van jongerenwerk. Wij hebben er dan ook voor gepleit dat de Raadsconclusies zich dienen te houden aan het subsidiariteits- en proportionaliteitsbeginsel en dat ze alleen adviserend van aard zijn.

De Commissie staat positief tegenover de doelstellingen van de conclusies. De conclusies tonen aan dat het onderwerp complex is en dat we sector overschrijdend te werk moeten gaan.

De Raadsconclusies zijn geadopteerd.

**Raadsresolutie: Richtsnoeren voor de Implementatie van de EU-jeugddialoog**

Nederland heeft benadrukt dat de richtsnoeren in deze raadsresolutie geen verplichtend karakter moeten hebben en dat er zoveel mogelijk flexibiliteit en ruimte voor eigen invulling bij de lidstaten en (trio-)voorzitterschappen moet blijven. Wij vinden het van belang om zoveel mogelijk jongeren bij de EU-Jeugddialoog te betrekken, waaronder jongeren uit minder kansrijke situaties. Deze opvatting wordt ondersteund door de lidstaten. Voor ons geldt dat de opgestelde richtsnoeren overeenkomen met de werkwijze zoals al tijdens ons eigen recente (trio-)voorzitterschap in de praktijk werd gebracht.

De overige lidstaten verwelkomen de resolutie. Ook de Commissie staat positief tegenover de resolutie en onderstreept het belang van meer diversiteit in de dialoog. De Commissie wil jongeren ervan overtuigen dat hun stem gehoord wordt.

De Raadsresolutie is geadopteerd.

**Beleidsdebat: Jongeren als Vertegenwoordigers van Democratie in de EU**

Het beleidsdebat werd geopend door twee Roemeense jongerenambassadeurs die hun visie gaven op de deelname van jongeren en kinderen aan de vormgeving van beleid en politieke processen. Ze gaven aan hierbij graag een actieve rol te spelen.

De Commissie stelde zich bewust te zijn van de lage stemopkomst onder jongeren, omdat veel van hen van mening zijn dat er toch niet naar ze geluisterd wordt. De Commissie vindt het belangrijk om hier iets aan te doen, vandaar het thema van de laatste Europese jongerenweek: «Democratie en Ik». Peilingen van de Eurobarometer tonen overigens aan dat actieve jongerenparticipatie in de maatschappij is vergroot, maar dit is niet altijd zichtbaar in de stemmingen.

De Commissie maakt het een topprioriteit om voor jongeren zichtbaar te maken dat discussies in de EU ook voor hen van belang zijn. Jongeren moeten een actieve stem krijgen.

Leren over democratische processen gebeurt niet alleen op school, maar ook daarbuiten. De nieuwe jongerenstrategie maakt de weg vrij voor een inclusievere dialoog, wat van groot belang is voor het beleid in de toekomst.

Nederland heeft in het debat zorgen geuit over de opkomst van jongeren tijdens de, destijds aanstaande, Europese verkiezingen. Onze zorgen beperken zich overigens niet tot de Europese verkiezingen, ook bij nationale verkiezingen is de opkomst van jongeren doorgaans relatief laag. Wij hebben tevens aangegeven dat ondanks de lage deelname van jongeren aan politieke processen, ze wel bereid zijn zich in te zetten voor de maatschappij. Dit blijkt bijvoorbeeld uit hun deelname aan jeugdorganisaties, vrijwilligerswerk en de afgelopen klimaatmarsen.

De Nederlandse zorgen en opvattingen worden door meerdere lidstaten gedeeld. Dit geldt ook voor het belang om de deelname van jongeren aan politieke processen en bij beleidsvorming te vergroten. Lidstaten presenteerden voorbeelden van hoe zij pogen jongeren meer te betrekken, zoals het verlagen van de stemgerechtigde leeftijd naar 16, het organiseren van een dag van de jeugdpolitiek en ronde tafel bijeenkomsten met jongeren. Een aantal van hen gaf aan dat het van belang is om niet enkel om input van jongeren te vragen, maar om de dialoog aan te gaan en een concrete terugkoppeling te geven. Jongeren moeten merken dat ze gehoord worden. Als het zichtbaar is dat er ook echt iets gedaan wordt met hun mening, zal de betrokkenheid vergroten.

Daarnaast noemen veel lidstaten de noodzaak om een meer diverse groep jongeren te bereiken. Nu zijn dit vaak hoogopgeleide jongeren die zich verenigen in eigen organisaties. Voor meer inclusiviteit en om meer jongeren naar de stembus te krijgen, is het van belang jongeren te bereiken die niet direct uit zichzelf meedoen. Hierbij werd opgemerkt dat jongeren graag een individuele aanpak wensen, enkel gericht op thema's die hen interesseren. Sommige lidstaten geven aan dat ze de betrokkenheid ook proberen te vergroten door jongeren zelf projecten op te laten zetten. Het belang van informeel leren werd ook benadrukt.

Nederland heeft verklaard dat formeel leren over burgerschap, politieke processen, etc. van groot belang is. Wij hebben dan ook stappen gezet om dit een verplicht onderdeel te maken van het onderwijscurriculum. Hierbij moet ook worden gekeken naar hoe de juiste competenties bij leerkrachten, degenen die jongeren opleiden tot burgers, vergroot kunnen worden.

Nederland onderstreept ook het belang om, in dit internettijdperk, digitale middelen in te zetten om met jongeren de dialoog aan te gaan. Deze opvatting wordt door diverse lidstaten gedeeld. Tevens wordt het gevaar van desinformatie genoemd. Lidstaten merken op dat het van belang is

om jongeren in dit kader te ondersteunen bij kritisch leren nadenken en handelen.

Wij hebben aangegeven dat, naast nationale inspanningen, Europese initiatieven ook een belangrijke rol spelen bij participatiebevordering. Europese projecten, Erasmus+ activiteiten, de EU Jeugddialog, het Europees solidariteitskorps en de EU Jongerenweek worden dan ook positief ontvangen.

#### **Overige Punten**

- Portugal informeerde de Raad over de **Wereldconferentie Jeugdminsters en Jeugdforum Lissabon** (21 tot 23 juni 2019).
- De Commissie besprak de stand van zaken omtrent **Discover EU**. Jongeren blijken erg enthousiast te zijn over dit inclusieve instrument. De Commissie wil de leerdimensie meer in de kijker zetten.
- **Finland** lichtte haar **programma van inkomend voorzitterschap** toe. Voor jeugd wil Finland graag de onderhandelingen met het Europees Parlement over het Solidariteitskorps en het Jeugdhoofdstuk van Erasmus+ starten. Daarnaast wil Finland de ontwikkeling van jeugdwerk en de kwaliteit hiervan bevorderen en gelijke kansen bieden voor alle jongeren (Trio Programma). Tevens is het doel om educatie en training van betaalde en vrijwillige jeugdwerkers te promoten. Tot slot, wil Finland de strategische aanpak van het gebruik van digitale media en technologie in jeugdwerk vergroten.

#### **Sportonderdeel 23 mei 2019**

##### **Verslag Roemeens Voorzitterschap – Gestructureerde Sportdialoog**

Het Roemeens voorzitterschap deed verslag van de gestructureerde sportdialoog. Hier werden de rechten van de atleet binnen sportorganisaties besproken met vertegenwoordigers van atletenorganisaties en de sportsector. Overheidsbemoeienis wordt vooral gevraagd bij ondersteuning van duale programma's en de transitie naar een maatschappelijke functie na afloop van de sportcarrière. Er werd aangegeven deze dialoog graag voort te zetten en uit te breiden, zeker op nationaal niveau.

##### **Raadsconclusies: Toegankelijkheid van Sport voor Mensen met een Beperking**

De raadsconclusies nodigen lidstaten en de Commissie onder meer uit om sociale bewustwordings- en educatieve campagnes te ondersteunen die deelname van volwassenen en kinderen met een beperking aan (reguliere) sportactiviteiten promoten. Daarnaast wordt hen gevraagd om training van sportdocenten en ander sport personeel te ondersteunen; zorg te dragen voor de toegankelijkheid van sportinfrastructuur; inclusieve sportprogramma's op scholen te promoten; en kennis en ervaring met andere lidstaten te delen.

De raadsconclusies nodigen de Europese Commissie uit om sport te blijven betrekken bij beleid voor mensen met een beperking.

Nederland heeft haar steun uitgesproken voor de raadsconclusies en benadrukt het belang van een balans waarbij mensen met een beperking ook dichtbij huis en in de gewenste tak van sport moeten kunnen sporten. Daarnaast zetten wij ons in om integratie op clubniveau tussen valide sporters en sporters met een beperking te bevorderen.

De raadsconclusies zijn geadopteerd.

## **Raadsresolutie: Vertegenwoordiging van Lidstaten in de WADA Foundation Board**

De Raadsresolutie regelt de voorwaarden en procedures rondom de vertegenwoordiging van lidstaten in de World Anti-Doping Agency (WADA) Foundation Board en de coördinatie van de positie van lidstaten voorafgaand aan WADA en Ad Hoc European Committee for the World Anti-Doping Agency (CAHAMA) bijeenkomsten.

Wij kunnen ons vinden in de resolutie, maar blijven van mening dat vooral EU acquis-gerelateerde onderwerpen in EU-verband voorbereid moeten worden en onderwerpen waarbij EU-coördinatie een duidelijke toegevoegde waarde heeft.

De raadsresolutie is geadopteerd.

## **Beleidsdebat: Deelname van Kinderen en Jongeren aan Sport**

De Commissie gaf aan dat Europeanen steeds minder bewegen en dat dit naast fysieke gevolgen ook effect op het algemene welzijn heeft. De Commissie pleitte voor meer gerichtheid op jonge kinderen, zodat zij gezonde gewoontes aanleren die hun hele leven meegaan. Er moet op drie punten worden samengewerkt: het stimuleren van een andere mindset; het inzetten van scholen en universiteiten, clubs en lokale organisaties om sport en lichaamsbeweging te bevorderen; en het anders inrichten van de leefomgeving.

Lidstaten vinden de cijfers over teruglopende sportdeelname van jongeren en het steeds grotere aantal kinderen met obesitas ook verontrustend. Een aantal lidstaten benoemt digitalisering als één van de voornaamste oorzaken van een meer sedentair leven. Meerdere lidstaten benadrukken dat sport en bewegen niet enkel de basis is voor een actieve en gezonde leefstijl, maar dat het ook sociale cohesie en inclusie bevordert. Er moet daarom gewerkt worden aan inclusiviteit en nieuwe uitdagende vormen van sport.

Tijdens het debat heeft Nederland verklaard dat goede motorische vaardigheden de voorbereiding vormen voor een leven met meer fysieke activiteit en sportparticipatie. Daarom vormt dit één van de hoofddoelen uit het Nationale Sport Akkoord en hebben we programma's gelanceerd om deze ontwikkeling te monitoren en bevorderen. Hierbij werken we nauw samen met lokale overheden, brancheorganisaties, en scholen. Investeren in de kwaliteit van leraren, trainers en multi-sport is van belang. Sportbevordering op hele jonge leeftijd en de significante rol van scholen en universiteiten wordt ook door andere lidstaten erkend. Nederland heeft daarnaast aangegeven dat de uitwisseling van ervaringen en internationaal onderzoek op EU-niveau van toegevoegde waarde is voor ons nationaal beleid. De overige lidstaten deelden deze opvatting.

Nederland benadrukte dat de link tussen professionele en amateursport een cruciaal element van het sportmodel vormt. Wij geloven echter niet dat er maatregelen op EU-niveau moeten worden getroffen om deze te behouden of te versterken. Sportverenigingen moeten zelf investeren in het solidariteitsbeginsel. Uiteraard kan dit wel meer worden gepromoot, ook op EU-niveau. Dit standpunt werd breed gedragen onder de lidstaten.

Op Europees niveau wordt Erasmus+, met name de Europese sportweek, door veel lidstaten gezien als een geschikt instrument om meer sporten en bewegen onder jongeren te bevorderen. Het inzetten van bekende atleten als ambassadeur om jongeren te stimuleren en om de kloof tussen

elitesport en breedtesport te verkleinen, wordt door meerdere lidstaten geopperd.

De Commissie beschouwt de bijdragen van de lidstaten aan het debat als ondersteuning van het gevoerde beleid. Zij heeft voorgesteld om onder het Erasmus programma meer financiële middelen beschikbaar te stellen om kinderen en jongeren te stimuleren meer te sporten.

#### **Overige Zaken**

- Het Roemeens Voorzitterschap doet **verslag** van de **WADA-bijeenkomst op 14–16 mei 2019** in Montreal. De huidige Poolse Minister Banka is hier genomineerd als de nieuwe WADA-voorzitter. Op de WADA Wereld Conferentie in november 2019 in Katowice zal hij officieel voor deze post gekozen worden. Tijdens de bijeenkomst is ook gesproken over hervormingen van het WADA-bestuur en de daarbij behorende wijzigingen van de statuten.
- Een lidstaat vraagt aandacht voor de **Conventie van de Raad van Europa over Matchfixing**. Er wordt gesignaleerd dat de inwerkingtreding van de Conventie over Matchfixing aanstaande is, omdat voldoende lidstaten van de Raad van Europa de Conventie binnenkort hebben geratificeerd. Er wordt aandacht gevraagd voor de rol van EU-lidstaten na de inwerkingtreding. EU-lidstaten wachten met ratificeren totdat er een unaniem raadsbesluit mogelijk is. Dit wordt nog geblokkeerd door één lidstaat. De initiërende lidstaat vraagt de Commissie en het Voorzitterschap om te kijken hoe de impasse kan worden doorbroken. Nederland heeft, net als andere lidstaten, steun geuit richting de initiërende lidstaat voor het opbrengen van dit punt. De blokkerende lidstaat geeft aan dat ze helaas nog steeds niet kunnen ondertekenen, voornamelijk vanwege de definitie van illegaal wedden.
- Griekenland, Roemenië en Bulgarije lichten hun Memorandum of Understanding (MoU) toe, met daarin hun voornemen om samen met Servië een **bid** te doen voor de **organisatie** van het **EK-voetbal van 2028 of het WK voetbal van 2030**.
- Tot slot kondigt **aankomend EU-voorzitter Finland** de **prioriteiten** aan voor het tweede semester van 2019. Voor sport is dit het bestrijden van corruptie en het beschermen van minderjarigen in de sport.

De volgende OJCS-Raad vindt plaats op 21 en 22 november 2019 in Brussel.